Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Conceptnota graduaatsopleiding basisverpleegkunde

Samenvatting
Bij de toets nieuwe opleiding in 2025-2026 behaalden slechts vier van de negentien secundaire scholen die de graduaatsopleiding basisverpleegkunde inrichten een definitieve erkenning, en twaalf instellingen vertonen nog fundamentele werkpunten. Om een kwaliteitsvol en fijnmazig aanbod te verzekeren, wordt de opleiding vanaf het academiejaar 2029-2030 volledig ingebed in de hogescholen. De bestaande vestigingsplaatsen blijven behouden, het personeel gaat mee over met overgangs- en bewarende maatregelen en de financiering wordt overgeheveld naar de werkingsuitkeringen van de hogescholen.

1. SITUERING

In 2023 werd de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015 gewijzigd en werd het profiel van basisverpleegkunde ingevoerd. Basisverpleegkundigen zijn beoefenaars van de verpleegkunde, die autonoom kunnen handelen in minder complexe situaties. In complexere situaties wordt binnen een gestructureerd zorgteam samengewerkt met een verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg (de bachelors verpleegkunde) of met een arts.

Naar aanleiding daarvan werd de hbo5-opleiding verpleegkunde omgevormd naar de graduaatsopleiding basisverpleegkunde. De 19 betrokken samenwerkingsverbanden dienden hiervoor een opleidingsdossier in bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie en de onderwijsinspectie.

De instellingen konden bij de omvorming kiezen om gefaseerd hun opleidingsdossiers voor te leggen (d.i. alleen voor het eerste opleidingsjaar een opleidingsdossier indienen – het dossier van het eerste en tweede jaar moesten dan uiterlijk op 1/1/2026 worden ingediend en het dossier van het eerste, tweede en derde jaar uiterlijk op 1/1/2027), dan wel onmiddellijk een opleidingsdossier in te dienen voor de gehele opleiding.

Bij de omvorming naar deze graduaatsopleiding is ervoor geopteerd om de opleiding zo veel mogelijk te laten aansluiten bij de methodiek van het hoger onderwijs. Dat staat een grotere flexibiliteit in de vormgeving van de opleiding toe, waardoor die meer kan worden aangepast aan het doelpubliek van de opleiding, namelijk volwassenen. Maar dit betekent voor de scholen en studenten een grote

organisatorische aanpassing. Registraties, trajecten, evaluatie- en vrijstellingenbeleid, .. dienden te worden herdacht en kwamen meer in lijn met de praktijken gekend in het hoger onderwijs. Voor de financiering, de subsidiëring en het inschrijvingsgeld blijven de vigerende decretale en regelgevende bepalingen van het secundair onderwijs gelden. De graduaatsopleiding Basisverpleegkunde heeft dus duidelijk een soort "sui generis" statuut, waarbij men deels aan de regelgeving van het secundair onderwijs moet voldoen, en deels aan de regelgeving hoger onderwijs. Dit is de enige graduaatsopleiding die op deze manier georganiseerd is.

Deze regeling veroorzaakt vaak complexe situaties. Het registreren van afwezigheden, het werken met klassenraad waarvan de bevoegdheden worden vastgelegd in een besluit van de Vlaamse Regering, ..., zijn hiervan maar enkele voorbeelden. Ook bij het kwaliteitsonderzoek door NVAO en de Onderwijsinspectie was dit een element dat vaak naar boven kwam.

2. BASISVERPLEEGKUNDE VANDAAG

Op dit ogenblik wordt de graduaatsopleiding basisverpleegkunde ingericht door 19 scholen voor voltijds secundair onderwijs, in een samenwerkingsverband met een hogeschool met onderwijsbevoegdheid voor de bacheloropleiding verpleegkunde.

Het aantal studenten daalde van 7.145 in 2019-2020 naar 5.536 in 2025-2026.

De daling deed zich vooral voor sinds de invoering van het nieuwe beroepsprofiel en de omvorming van de opleiding. Deze hervorming diende te gebeuren op een ogenblik waarbij de inzetbaarheid van de basisverpleegkundige op de werkvloer nog niet geheel bepaald was. Ook nu bestaat er nog veel onduidelijkheid op de werkvloer over de handelingen die een basisverpleegkundige zal kunnen stellen.

3. EVALUATIE WERKING

De voorgeschreven kwaliteitstoetsing door NVAO en de onderwijsinspectie (de zogenaamde "toets nieuwe opleiding") gebeurde een eerste keer in **2024-2025** bij de 19 secundaire scholen die het Graduaat Basisverpleegkunde aanbieden. Bij deze eerste ronde was **geen enkele opleiding die een volledig dossier indiende voldoende kwaliteitsvol om met succes de definitieve erkenning te verkrijgen** en kregen 5 van de scholen die een gedeeltelijk dossier indienden geen enkele onvoldoende op de verschillende facetten. Op dat moment waren er al sterke vragen met betrekking tot de kwaliteit van de opleidingen, en vooral de remedieerbaarheid van de vastgestelde tekortkomingen binnen de huidige structuren. Op een vraag naar volledige inkanteling in de hogescholen, die de kwaliteitsprocedures van NVAO veel beter kennen en waarbinnen een graduaatsopleiding veel logischer geplaatst is, werd door de regering in juli 2025 niet positief geantwoord. Men ging ervan uit dat – na een oproep om sterk samen te werken met de hogescholen – de secundaire scholen zich afdoende zouden verbeteren en er dus in de tweede ronde (die zou plaatsvinden in 2025-2026) er sterke verbeteringen merkbaar zouden zijn.

Vandaag merken we dat dat niet het geval is. Er zijn een aantal positieve signalen, maar het totale aantal **definitieve erkenningen is beperkt tot vier van de negentien instellingen** en drie anderen slaagden erin om geen werkpunten over te houden. Dat wil dus zeggen dat **12 van de 19 instellingen fundamentele werkpunten vertonen**. We zien volgend beeld in de dossiers:

- 2 instellingen bevestigen voor een tweede jaar op rij dat ze geen enkel werkpunt hebben (Sint-Fran. en Sint Norbertus in samenwerking met Karel De Grote Hogeschool).

- 5 instellingen slagen erin om alle werkpunten bij te benen en houden dus geen werkpunten meer over. Het gaat om Benedictuspoort, HAST, IC Dien, Sint-Norbertus (in samenwerking met Thomas More Mechelen-Antwerpen) en Vesalius.
- 5 instellingen slagen erin om één of meerdere werkpunten bij te benen, maar houden er nog andere over: het gaat om Atlas College, HIVSET, RHIZO4, Sint-Augustinus en Sint-Guido.
- In Sint-Carolus blijft het aantal tekorten even groot (nl. twee).
- De 6 laatste instellingen doen het in 2025-2026 slechter dan het jaar voordien. Zij behalen meer tekorten (GO! Busleyden, PSSS Hasselt) of behalen 1 of twee werkpunten meer (De Resonant, Sint-Aloysius, Sint-Vincentius en ZOWE). Daar zitten instellingen bij die in de vorige ronde geen werkpunten hadden, en nu wel (bv. De Resonant, PSSS Hasselt en Sint Aloysius).

Vier van de 19 opleidingen slagen erin om de toets nieuwe opleiding met succes af te leggen. Drie andere kregen een positief rapport, maar omdat zij niet het volledige dossier indienden (en enkel hun eerste en tweede jaar voorlegden), kunnen zij geen accreditatie verkrijgen. Het schrijven dat in de zomer van 2025 vertrok naar de betrokken instellingen met de vraag om nauw samen te werken met de partnerhogeschool én gebruik te maken van hun expertise, heeft dus voor minstens 12 instellingen niet geleid tot een verbetering van de situatie.

Wanneer we de meest recente beoordelingen in een overzichtstabel gieten, krijgen we het volgende overzicht[1]:

D	Instelling	Samenwerkingsverband	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Atlas College	UC Limburg									
	BenedictusPoort	**Artevelde**									
	GO! Busleyden	**EHB**									
	De Resonant	AP									
	HAST	UC Limburg									
	HIVSET	Thomas More Kempen									
	Ic Dien	**Vives Noord**									
	PSSS Hasselt	**PXL**									
	RHIZO 4	**Vives Zuid**									
	Sint-Augustinus	**Odisee**									
	Sint-Aloysius	Thomas More Kempen									
	Sint-Carolus	**Odisee**									
	Sint-Franciscus	**UC Leuven**									
	Sint-Guido	**Odisee**									
	Sint-Norbertus	KdG									
	Sint-Norbertus	Thomas More M-A									
	Sint-Vincentius	Artevelde									
	Vesalius	**HOGent**									
	ZOWE	Howest									

Vet = volledig dossier ingediend, niet vet = dossier op basis van het eerste en het tweede opleidingsjaar ingediend

[1] De beoordelingscriteria zijn:
1. Leerresultaten opleiding
2. Curriculum opleiding én verband met werkveld
3. Kwaliteit van de leraren
4. Adequate en gemakkelijk toegankelijke voorzieningen en studiebegeleiding
5. Actieve rol in de onderwijsleeromgeving mogelijk, adequate studievoortgang
6. Beoordeling leerproces en behaalde leerresultaten
7. Verstrekken van volledige en gemakkelijk toegankelijke informatie over alle fasen van de studieloopbaan
8. Publiek toegankelijke informatie over de kwaliteit van de opleiding

Eerste kolom groen = nu definitief erkend

Als Vlaamse Regering zijn we bezorgd over wat het traject dat de meerderheid van de secundaire scholen die het graduaat basisverpleegkunde nu lopen, zal betekenen voor de toekomst. De **15 scholen die op dit moment nog geen definitieve erkenning verkregen hebben, krijgen in de huidige stand van de regelgeving in de loop van 2026-2027 de laatste kans om die erkenning te verwerven**.

Het resultaat is dat de school de betrokken opleiding moet **stoppen** wanneer zij geen erkenning verwerven. Zorgwekkend is dat de meeste opleidingen met werkpunten uitvallen op criterium 2 (het curriculum van de opleiding sluit aan bij de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied, houdt rekening met de ontwikkelingen in het werkveld en is maatschappelijk relevant) criterium 6 (de valide toetsing van het bereiken van de leerresultaten). M.a.w.: deze instellingen kunnen niet aantonen dat zij op een valide manier toetsen of de cursisten effectief deze leerresultaten behaald hebben. **Gelet op het feit dat de betrokken opleidingen studenten opleiden voor een functie in de gezondheidszorg, lijkt het van cruciaal belang dat de kwaliteit van de opleiding op een afdoende niveau zit.**

4. BESLISSING

Rekening houdend met het belang van een goede, kwaliteitsvolle opleiding Basisverpleegkunde in Vlaanderen, moeten we als Vlaamse Regering bekijken hoe het traject van de graduaatsopleiding Basisverpleegkunde verder kan lopen in het komende jaar en daarna. Het uitgangspunt daarbij moet zijn dat er in de toekomst op een voldoende fijnmazige wijze een voldoende aanbod aan kwaliteitsvolle opleidingen basisverpleegkunde in Vlaanderen moet kunnen blijven bestaan. Het scenario waarbij één of meerdere opleidingen de deuren moeten sluiten, is een scenario dat absoluut te vermijden is.

We bestudeerden hiervoor een aantal **mogelijke pistes**, namelijk

- de huidige structuur blijft behouden;
- de verantwoordelijkheid voor het kwaliteitsdossier wordt bij de hogescholen gelegd;
- een tweesporenmodel, met behoud van de erkende opleidingen in de scholen voor secundair onderwijs en een inkanteling van de overige opleidingen in de hogescholen;
- een integratie van de opleidingen in de hogeschool.

De **cruciale uitgangspunten** om tot een beslissing te komen zijn:

- we willen ervoor zorgen dat er kwaliteitsvolle graduaatsopleidingen basisverpleegkunde zijn, waarvan de kwaliteit ook duidelijk gecontroleerd kan worden;
- we willen dat de graduaatsopleidingen basisverpleegkunde voldoende fijnmazig worden aangeboden en dus de geografische spreiding voldoende gewaarborgd kan worden;
- we willen dat de impact op de kostprijs, voor studenten die financieel kwetsbaar zijn, niet disproportioneel verhoogd wordt.

Op basis van deze elementen beslist de Vlaamse Regering tot een integratie van de graduaatsopleiding basisverpleegkunde in de hogescholen.

Een inbedding in de hogeschool kan een grote meerwaarde betekenen door de mogelijkheden tot uitwisseling van de reeds aanwezige expertise met de bacheloropleiding. De mate van synergie tussen de hogeschool en de secundaire school verschilt op dit ogenblik namelijk sterk tussen de samenwerkingsverbanden. Daarnaast faciliteren we heroriënteerders en zalmtrajecten in de zorgopleidingen. Hogescholen kunnen dan de gehele leerladder aanbieden en het brugprogramma ook beter en aantrekkelijker maken.

De reputatie van de opleiding ten aanzien van de buitenwereld zal stijgen, doordat studenten zich een volwaardige student in het hoger onderwijs zullen voelen. De aantrekkelijkheid van het beroep zal daardoor toenemen, in het bijzonder voor niet-generatiestudenten die toch een aanzienlijk deel van de studentenpopulatie in deze richting uitmaken.

5. GEVOLGEN VAN DE INBEDDING

A. FIJNMAZIGHEID VAN HET AANBOD

Op veel van de vestigingen die er nu zijn voor de basisverpleegkunde is er ook een vestiging van een hogeschool. Bij meerdere samenwerkingsverbanden wordt de opleiding basisverpleegkunde al ingericht op de campus van de hogeschool. Om niet tot een verschraling van het aanbod te komen, worden bij de inbedding de bestaande vestigingsplaatsen behouden. De vestigingen waar de opleiding nu wordt aangeboden maar waar de hogeschool geen onderwijsbevoegdheid heeft worden bij opgenomen in de betreffende artikels van de Codex Hoger Onderwijs. Een hogeschool die de opleiding basisverpleegkunde overneemt, moet zich engageren om de opleiding verder aan te bieden op de locatie of in de gemeente waar ze op het moment van overname aangeboden wordt. In het geval de opleiding wordt aangeboden in een gemeente gelegen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, moet ze worden aangeboden in het gewest.

Een bestaand samenwerkingsverband betekent niet dat de overdracht van de opleiding tussen deze 2 betrokken instellingen dient te gebeuren. Een school voor secundair onderwijs kan er nog voor kiezen om de opleiding over te dragen aan een andere hogeschool. In voorbereiding op het te doorlopen regelgevend traject, zal een overeenkomst tot overdracht van alle instellingen worden gevraagd.

Voor de scholen voor secundair onderwijs die na de overdracht van de opleiding de rationalisatienorm niet meer zouden halen of die hierdoor in hun bestaan worden bedreigd, zal een oplossing worden voorzien.

B. KWALITEITSVOLLE STAGEBEGELEIDING

De huidige stagebegeleiding in de opleiding Basisverpleegkunde wordt sterk gewaardeerd in het werkveld. De hogescholen waken erover dat de huidige kwaliteit en intensiteit van de stagebegeleiding voor de studenten basisverpleegkunde vanuit de instelling voor hoger onderwijs gegarandeerd blijft.

C. KWALITEITSZORG

In het schooljaar 2026–2027 verloopt het kwaliteitszorgproces volgens de geldende regels en planning. Na de inbedding in de hogeschool zal voor de opleiding Basisverpleegkunde het systeem van kwaliteitszorg van de hogeschool van toepassing zijn. Dit wil zeggen dat ze een opleidingsaccreditatie dient te ondergaan en nadien zal gevat worden door de instellingsreview.

D. PERSONEEL

Wanneer de graduaatsopleiding basisverpleegkunde structureel wordt ingebed in de hogescholen, dan is het logisch dat ook de personeelsleden die nu via de school voor secundair onderwijs verbonden zijn aan deze opleidingen mee overgaan en personeelsleden van de hogescholen worden.

De expertise van deze personeelsleden is immers cruciaal om het aanbod op een kwaliteitsvolle manier te blijven verzekeren. Uiteraard is het ook niet de bedoeling om de scholen na de inbedding van de opleiding op te zadelen met een sociaal passief.

Het is niet de eerste keer dat in het onderwijs een dergelijke overgang gebeurt: de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten in 2013 ging gepaard met een overdracht van het personeel, en ook bij de overdracht van de hbo5-opleidingen van de centra voor volwassenenonderwijs (CVO) naar de hogescholen in 2019 werd dit voorzien.

Een specifieke regeling voor de graduaatsopleiding Basisverpleegkunde moet worden uitgewerkt, inclusief overgangs- en bewarende maatregelen. Het gaat om ongeveer 1.300 personeelsleden, van wie circa 81% vastbenoemd is. De rechtspositieregeling, salarisschalen en bekwaamheidsbewijzen verschillen tussen het secundair en het hoger onderwijs. Bij de verdere uitwerking moet daarom worden bepaald welke personeelsleden automatisch kunnen overgaan en voor welke personeelsleden een specifieke overgangsregeling of een uitdovend integratiekader nodig is. Daarbij moet ook rekening worden gehouden met de mogelijke budgettaire meerkost van de hogere salarisschalen in het hoger onderwijs. Voor bestuurs- en ondersteunend personeel is een automatische overgang minder evident, omdat hun opdracht doorgaans niet uitsluitend aan Basisverpleegkunde kan worden gekoppeld. Ook voor deze personeelsleden zal er na de overdracht een passende functie worden verzekerd.

Hieronder geven we de belangrijkste aandachtspunten mee met betrekking tot het onderwijzend personeel enerzijds en het bestuurs- en ondersteunend personeel anderzijds.

Onderwijzend personeel

Qua statuut is het verschil tussen de secundaire scholen en de hogescholen voor deze personeelsleden significant. Allereerst is het prestatiestelsel verschillend, met enerzijds de prestatienoemers 20 voor een opdracht technische vakken en 29 voor praktische vakken in het secundair onderwijs en anderzijds aanstellingspercentages in de hogescholen. De prestatienoemers van het secundair onderwijs zijn in principe wel converteerbaar naar percentages waarin hogescholen opdrachten uitdrukken.

Belangrijker zijn echter de verschillen in salarisschalen en bekwaamheidsbewijzen. De salarisschalen zijn in het secundair onderwijs lager dan de salarisschalen in een hogeschool voor een aanstelling in een opdracht met een vergelijkbaar diplomaniveau. Daarenboven is er binnen het ambt van leraar in de opleiding basisverpleegkunde voor personeelsleden met een diploma op masterniveau ook nog eens een verschil in salarisschaal bij een opdracht in een technisch vak en een opdracht in een praktisch vak.

De bekwaamheidsbewijzen die van kracht zijn voor het ambt van leraar in de opleiding basisverpleegkunde in het secundair onderwijs zijn voor een deel compatibel met deze van vergelijkbare ambten in de hogescholen. Het gaat dan om personeelsleden die in het secundair onderwijs aangesteld zijn met een diploma van bachelor of master. Daarnaast zijn er echter in de opleiding basisverpleegkunde ook aanstellingen mogelijk met diploma's van het niveau secundair onderwijs (in combinatie met nuttige ervaring) en met een diploma van het niveau graduaat.

Volgende tabel geeft een overzicht van de belangrijkste verschillen.

Secundair onderwijs			Hoger onderwijs		
ambt	diploma	salarisschaal	ambt	diploma	salarisschaal
Leraar (TV en PV)	SO + 3 j NE + BPB Graduaat	301			
Leraar (TV en PV)	Bachelor + BPB	301	Praktijklector	bachelor	316
Leraar (TV)	Master + BPB	501	Lector	master	502
Leraar (PV)	Master + BPB	302			

Uit voorgaande tabel blijkt dat de personeelsleden in de opleiding basisverpleegkunde in het secundair onderwijs die in het bezit zijn van een diploma van het niveau bachelor of master bij een overname door een hogeschool in principe kunnen ingezet worden in een ambt op basis van hun niveau van bekwaamheidsbewijs. Maar daarbij zullen ze dan ingeschaald worden in een hogere salarisschaal. Dit zal leiden tot een budgettaire meerkost voor de hogeschool die de opleiding overneemt .

Als voorbeeld geven we enkele richtbedragen mee van voormelde salarisschalen voor een personeelslid met een geldelijke anciënniteit van 15 jaar. Het betreft steeds het bruto jaarsalaris:

salarisschaal 301	24.901 euro
salarisschaal 302	25.842 euro
salarisschaal 316	30.108 euro
salarisschaal 501	32.081 euro
salarisschaal 502	34.559 euro

Aangezien voor onderwijzend personeel de opdracht meestal eenduidig kan worden toegewezen aan de opleiding basisverpleegkunde, is het alvast realistisch om een automatische overgang voorop te stellen van de vastbenoemde personeelsleden naar de hogeschool op het moment dat de opleiding daar structureel wordt ingebed. Uiteraard zullen overgangsmaatregelen moeten worden uitgewerkt die de rechten van de betrokken personeelsleden maximaal vrijwaren en garanties bieden voor zowel de secundaire school van waaruit zij afkomstig zijn als de hogeschool die de nieuwe werkgever wordt. Net als bij de eerdere overdracht van de HBO5-opleidingen van de CVO naar de hogescholen kan ook voor tijdelijke personeelsleden met een aanstelling van doorlopende duur (TADD) een overgangsregeling naar de hogescholen worden uitgewerkt.

Alhoewel er in de opleiding basisverpleegkunde in de secundaire school geen verplichting is om naast de specifieke vakken eigen aan de opleiding ook vakken uit de basisvorming aan te bieden, zouden er theoretisch ook personeelsleden vastbenoemd kunnen zijn in het ambt van godsdienstleraar in de opleiding. Dit is vermoedelijk een kleine groep, waarvoor een specifieke oplossing zal moeten gezocht worden .

Bestuurs- en ondersteunend personeel

Anders dan voor het onderwijzend personeel is het onmogelijk om de opdracht van bestuurs- en ondersteunend personeel eenduidig te koppelen aan de opleiding basisverpleegkunde, aangezien ze ook taken verrichten voor andere opleidingen in dezelfde school. Alleen voor personeelsleden in de drie secundaire scholen die enkel de opleiding basisverpleegkunde aanbieden, is dit duidelijk. In secundaire scholen met een ruimer aanbod is de afbakening echter zelden te maken, aangezien veel ondersteunende taken onafhankelijk zijn van het soort opleidingen.

Bijkomend zijn er voor bestuurs- en ondersteunend personeel aan de secundaire scholen eveneens grotere verschillen met de statuten zoals die in het hoger onderwijs bestaan. Concrete voorbeelden zijn de werktijd (36 uur voor een administratief medewerker, ICT-coördinator en opvoeder in een

secundaire school, versus 38 binnen een hogeschool) en de vakantieregeling (schoolvakanties in een secundaire school, versus 35 à 45 dagen in een hogeschool).

Gelet op bovenstaande elementen is het voor bestuurs- en ondersteunend personeel niet aangewezen om uit te gaan van een automatische overgang van de secundaire scholen naar de hogescholen, tenzij bij een school die enkel de opleiding basisverpleegkunde aanbiedt. Beter is het om vanuit de samenwerking tussen beide instellingen in aanloop naar de structurele inbedding van de opleidingen in de hogescholen tot goede afspraken te komen, waarbij opnieuw de rechten en het carrièreperspectief van de betrokken personeelsleden voorop staan.

Een integratiekader voor de personeelsleden van het secundair onderwijs

Een andere optie om met de hiervoor vermelde verschillen in de rechtspositieregelingen van het secundair en hoger onderwijs om te gaan – en dit is de meest voor de hand liggende optie - is de creatie van een zogenaamd integratiekader. Dit naar analogie met het integratiekader aan de universiteiten dat werd gecreëerd voor de personeelsleden die bij de integratie in 2013 van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten zijn overgegaan van een hogeschool naar een universiteit. Dit wordt verder bekeken en we gaan hierover in overleg met de sociale partners.

In een integratiekader behouden de personeelsleden na hun overgang naar de nieuwe werkgever (de hogeschool) de rechtspositieregeling die zij bij hun vorige werkgever (een schoolbestuur in het secundair onderwijs) hadden. In dit geval betekent dat dat de personeelsleden die van een secundaire school naar een hogeschool overgaan, na de overgang de rechtspositieregeling die voor hen gold in het secundair onderwijs behouden. De personeelsleden kunnen daarna met hun toestemming overgezet worden naar de rechtspositieregeling van de hogescholen. Een integratiekader is een uitdovend personeelskader. Er kunnen dus geen nieuwe personeelsleden in het integratiekader aangesteld of benoemd worden.

E. FINANCIERING

De financiering van de graduaatsopleiding basisverpleegkunde verloopt momenteel via het systeem van het secundair onderwijs. Voor de toekomstige financiering van de graduaatsopleiding Basisverpleegkunde aan de hogescholen wordt met de volgende elementen rekening gehouden:

- de financiering in het secundair onderwijs voor de opleiding gebeurde tot en met schooljaar 2024-2025 op basis van het aantal cursisten dat in een bepaald schooljaar was ingeschreven. Elke cursist genereerde per schooljaar 3,8 uren-leraar. Er waren 2 teldata per schooljaar, elke ingeschreven cursist telde dan voor een halve eenheid;
- vanaf schooljaar 2025-2026 wordt de financiering berekend op basis van het aantal studiepunten waarvoor cursisten zijn ingeschreven (voor de cursisten die de opleiding volgen op basis van studiepunten in plaats van op basis van de modulaire structuur). Hierbij geldt de regel dat een cursist die 60 studiepunten opneemt telt als ‘volledige eenheid’, en genereert dus 3,8 uren-leraar.

Voor de berekening van het budget aan de hogescholen voor de komende jaren (waarbij academiejaren t-5/t-4 tot en met t-3/t-2 worden in aanmerking genomen voor de graduaatsopleidingen) kan er dus gebruik worden gemaakt van de gegevens uit het secundair onderwijs.

Hieronder volgt het resultaat van een raming van de kostprijs van de opleidingen verpleegkunde en basisverpleegkunde voor het schooljaar 2026-2027 in scholen voor secundair onderwijs:

Omkadering	€ 60.136.601,34
Globale Puntenenveloppe (GPE)	€ 4.360.646,15
Werking	€ 5.829.798,20
ICT-punten	€ 284.598,50
Totaal	**€ 70.611.644,20**

Bij de inkanteling wordt de financiering die de opleiding vandaag in het secundair onderwijs genereert, overgedragen aan de hogescholen. Het geraamde budget van €70,61 miljoen vormt hiervoor het uitgangspunt.

1. De basis voor de werkingsuitkeringen voor de graduaatsopleiding Basisverpleegkunde aan de hogescholen

De graduaatsopleiding Basisverpleegkunde wordt met ingang van het academiejaar 2029-2030 overgedragen van de scholen voor secundair onderwijs naar de hogescholen. De overgedragen financiering wordt binnen het financieringsmodel hoger onderwijs toegevoegd aan het variabel onderwijsdeel VOWhbo.

Het budget dat zal overgedragen worden van de scholen naar de hogescholen is gebaseerd op de middelen gegenereerd op basis van de bepalingen uit de Codex Secundair Onderwijs.

De methodiek hiervoor is gelijkaardig aan deze gebruikt voor de overgang van de hbo5- opleidingen van de CVO naar de hogescholen en de specifieke lerarenopleidingen van de CVO naar de hogescholen en de universiteiten.

2. Overgang van de financiering:

Het huidige financieringsmechanisme voor het secundair onderwijs creëert geen eigenlijke middelen, maar creëert

a. een recht op uren-leraar voor het inrichten van vakken en
b. een recht op een puntenenveloppe voor een scholengemeenschap of een school om op het niveau van de school het kader bestuurspersoneel en ondersteunend personeel in te vullen en om op het niveau van de school en van de scholengemeenschap een beleid inzake taak- en functiedifferentiatie gestalte te geven (de zogenaamde omkadering). Op het resultaat van de berekening van de globale puntenenveloppe wordt een aanwendings-percentage toegepast van 96,57%.

Bij de overdracht van de graduaatsopleiding Basisverpleegkunde naar de hogescholen moeten er evenwel middelen overgaan uit het omkaderingssysteem voor het secundair onderwijs naar de werkingsuitkering van de hogescholen. Het betreft hier de gegenereerde middelen, middelen die gebaseerd zijn op datgene waarop de scholen voor secundair onderwijs recht hebben.

Om een gemiddelde kost te berekenen en te bepalen welk budget naar elke hogeschool wordt overgedragen, wordt het totale budget van € 70.611.644,20 (in 2026-2027 -zie hoger) gedeeld door het totale aantal uren-leraar dat door de opleiding wordt gegenereerd (in 2026-2027 17.966). **Dit betekent een gemiddelde kost van 3.930,34 euro per uur-leraar in 2026-2027.**

Stap 1:

Om de hoogte van deze middelen die per school worden overgedragen te berekenen wordt de volgende formule vastgelegd: het aantal uren-leraar in de secundaire school berekend voor het schooljaar 2028-2029, vermenigvuldigd met het vast bedrag, zoals hierboven berekend. Dit bedrag wordt decretaal vastgelegd. In het begrotingsjaar 2029 ontvangen de hogescholen 1/3de van dit

bedrag (voor de maanden september tot december). Met het programmadecreet 2029 wordt het totale overgehevelde bedrag vastgelegd in de Codex Hoger Onderwijs, evenals het bedrag dat iedere hogeschool afzonderlijk ontvangt.

Stap 2:

In 2029 ontvangen de hogescholen de bedragen die vastgelegd zijn in de Codex Hoger Onderwijs (geïndexeerd) (zie stap 1). De evolutie van de middelen gebeurt volgens het financieringsmechanisme van de andere graduaatsopleidingen:

- Deze evolutie zal deels gebaseerd zijn op de gegenereerde middelen in het secundair onderwijs, deels op basis van de gegevens in het hoger onderwijs. De financieringspunten voor graduaatsopleidingen zijn namelijk gebaseerd op het gemiddelde van de gegevens van de academiejaren t-5/t-4 tot en met t-3/t-2). Voor de eerste berekeningen worden dus de gegevens van de cursisten in het secundair onderwijs meegenomen.
- Vanaf begrotingsjaar 2033 kan de berekening van de financiering gebeuren op basis van de studentengegevens in de hogescholen
- Op basis van opgenomen en verworven studiepunten (financiering op basis van opgenomen studiepunten tot de student 60 studiepunten verworven heeft in één graduaatsopleiding, vanaf het 61ste verworven studiepunt op basis van verworven studiepunten), creditcontracten en de doorstroombonus worden financieringspunten berekend
- er wordt zodra mogelijk rekening gehouden worden met de boni voor beursstudenten, werkstudenten en studenten met een functiebeperking
- het klikmechanisme is van toepassing. Hiervoor wordt best eerst het aantal referentiepunten al verhoogd met deze voor basisverpleegkunde, zodat de loutere overheveling van de opleiding het klikmechanisme niet activeert.

3. Toewijzing van middelen aan graduaatsopleiding basisverpleegkunde

De financiering van het hoger onderwijs gebeurt via een enveloppefinanciering. De middelen die worden gegeneerd binnen het variabel onderwijsdeel zijn bijgevolg niet gekleurd en moeten niet rechtstreeks voor een specifieke opleiding waardoor ze werden gegenereerd worden ingezet.

De verdeling van de middelen over de hogescholen kan daarom alleen via het puntengewicht worden gestuurd op basis van de financieringspunten die in de graduaatsopleiding basisverpleegkunde worden gegenereerd. Om het over te hevelen budget zoveel mogelijk voor te behouden voor de hogescholen met een opleiding basisverpleegkunde, is een hoog puntengewicht voor het studiegebied Gezondheidszorg, waartoe de opleiding behoort, nodig. In samenspraak met de hogescholen zal het puntengewicht worden vastgelegd.

F. INVESTERINGSMIDDELEN

Scholen voor secundair onderwijs komen in aanmerking voor subsidies voor infrastructuur via AGION of via het GO!. De overdracht van de opleiding mag er niet toe leiden dat er ongewenste effecten (bv een mogelijke teruggave van een ontvangen subsidie) optreden. We werken hiervoor desgevallend een regelgevende oplossing uit.

G. STUDIETOELAGE

Studenten in de graduaatsopleiding kunnen recht hebben op een schooltoeslag in het kader van het Groeipakket, uitbetaald door het Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Deze studenten

moeten hier geen aanvraag voor doen, de uitbetalers ontvangen automatisch de inschrijvingsgegevens van AGODI. Een uitzondering zijn de studenten die ouder zijn dan 25 jaar en geen basisbedrag meer ontvangen. Deze studenten moeten wel een aanvraag indienen.

In 2024-2025 ontvingen 2.187 studenten een schooltoeslag, voor in totaal circa €4,1 miljoen. Bij een gelijkblijvend aantal rechthebbenden wordt de kost van studietoelagen geraamd op circa €4,6 miljoen. Door verschillen in de voorwaarden kan niet worden bepaald hoeveel huidige studenten hun recht zouden verliezen of verwerven.

We zorgen ervoor dat studenten die de opleiding vóór de overdracht naar de hogeschool hebben aangevat, die binnen de gebruikelijke studieduur kunnen afronden met ondersteuning die gelijkwaardig is aan de ondersteuning bij de start van hun opleiding.

H. STUDIEGELD

Een ander verschil voor de studenten is het moeten betalen van inschrijvingsgeld/studiegeld. Voor de graduaatsopleiding basisverpleegkunde is geen inschrijvingsgeld verschuldigd, de studenten van de andere graduaatsopleidingen betalen het gangbare studiegeld. Dit bedraagt tijdens het academiejaar 2025-2026:

	Vast bedrag	Variabel bedrag per studiepunt
Niet-beurstariefstudent	299 euro	14,30 euro
Bijna-beursstudent (tussentarief)	299 euro	5,2 euro
Beurstariefstudent (beurstarief)	136,50 euro	0 euro

Een student die een traject van 60 studiepunten opneemt en geen studietoelage ontvangt betaalt dus 1.157 euro, een beursstudent 136,5 euro. Ook beurstariefstudenten betalen een lager inschrijvingsgeld.

We zorgen ervoor dat studenten die de opleiding vóór de overdracht naar de hogeschool hebben aangevat, die binnen de gebruikelijke studieduur kunnen afronden onder dezelfde voorwaarden inzake inschrijvingsgeld als bij de start van hun opleiding.

I. LEERLINGENBEGELEIDING/STUDENTENVOORZIENINGEN

Elke school voor voltijds secundair onderwijs dient samenwerkingsafspraken te maken met een centrum voor leerlingenbegeleiding en een beleid op leerlingenbegeleiding te voeren. Voor dit tweede element krijgt een school geen ‘gekleurde middelen’. Daarnaast worden de CLB apart gefinancierd. Welk effect de overdracht van de opleiding naar de hogescholen op de CLB wordt in kaart gebracht om ongewenste effecten te vermijden.

Hogescholen ontvangen jaarlijks een sociale toelage voor de financiering van de studentenvoorzieningen. Het totale bedrag van deze toelage wordt onder de hogescholen verdeeld op basis van het aandeel van elke hogeschool in het totale aantal opgenomen studiepunten van alle hogescholen.

De studenten in een opleiding basisverpleegkunde, georganiseerd door een secundaire school, kunnen nu al toegang hebben tot de sociale voorzieningen van de hogeschool waarmee de betrokken secundaire school een samenwerkingsovereenkomst heeft gesloten. Bij de inbedding van de graduaatsopleiding basisverpleegkunde in de hogescholen zullen deze studenten op dezelfde manier moeten worden behandeld als de andere studenten. Dit betekent dat er meer studenten beroep zullen

doen op de studentenvoorzieningen en er zou een verschuiving van de aandelen tussen de hogescholen kunnen gebeuren. Daarnaast zullen er in totaal meer studiepunten worden opgenomen.

De middelen voor de studentenvoorzieningen (STUVO) voor de hogescholen bedroegen in het begrotingsjaar 2025 €36.507.772 voor 157.491 hogeschoolinschrijvingen in 2024-2025 of 232 euro/hogeschoolinschrijving, of 4,98 euro per opgenomen studiepunt (OSTP). De betrokken studenten vertegenwoordigen een geraamde STUVO-financieringsbehoefte van €1,57 miljoen per jaar. Indien geen bijkomende middelen worden voorzien, wordt de bestaande STUVO-enveloppe over meer studenten verdeeld.

J. SCREENING REGELGEVING

De graduaatsopleiding basisverpleegkunde is een opleiding met een speciaal statuut, doordat deze tot het hoger onderwijs behoort maar door een school voor secundair onderwijs wordt ingericht. Hierdoor wordt in regelgeving vaak een uitzondering gemaakt voor deze opleiding. Een grondige screening van de regelgeving – ook van andere beleidsdomeinen – zal noodzakelijk zijn om de graduaatsopleiding basisverpleegkunde te beschouwen net zoals de andere graduaatsopleidingen.

6. VERDERE STAPPEN EN TIMING

Om de overgang juridisch en organisatorisch mogelijk te maken, zijn twee regelgevende sporen nodig: een dringende overgangsregeling die de continuïteit verzekert en een structureel decretaal kader voor de definitieve inkanteling op 1 september 2029.

A. DRINGEND DECRETAAL INGRIJPEN VÓÓR DE BESLISSINGEN VAN 2027

De rapporten en adviezen van de NVAO worden vóór 1 juni 2027 aan de Vlaamse Regering bezorgd. Aangezien de structurele inkanteling pas op 1 september 2029 ingaat, moet een decretale overgangsregeling uiterlijk vóór 1 september 2027 bekendgemaakt en in werking getreden zijn. Het is bestuurlijk aangewezen die regeling al vóór de afronding van de adviezen door de NVAO en de Onderwijsinspectie af te ronden, zodat de besluiten, inschrijvingen en communicatie voor 2027-2028 op een duidelijke rechtsgrond kunnen steunen.

Die overgangsregeling moet minstens:

- bepalen dat de betrokken opleidingen, ongeacht het resultaat van de eindbeoordeling, tijdelijk kunnen blijven worden georganiseerd tot 31 augustus 2029, eventueel onder voorwaarden en met versterkte betrokkenheid van de hogeschool uit het samenwerkingsverband;
- de inschrijving, financiering en diplomering van nieuwe en zittende cursisten tijdens de schooljaren 2027-2028 en 2028-2029 veiligstellen;
- bepalen welk kwaliteitsregime en welke opvolging gedurende de overgangsperiode gelden;
- voorzien dat de lopende erkenningen en onderwijsbevoegdheden uiterlijk op 31 augustus 2029 eindigen of overgaan naar de hogeschool;
- de tijdelijke benoemingsstop regelen, zodat de inkanteling op 1/9/2029 vlot kan verlopen

November 2026	Opmaak voorontwerp van decreet
December 2026	Principiële goedkeuring door Vlaamse Regering
Maart 2027	Definitieve goedkeuring decreet door Vlaamse Regering
Uiterlijk juni 2027	Goedkeuring decreet door Vlaams Parlement

B. STRUCTUREEL DECRETAAL EN REGELGEVEND KADER VOOR DE INKANTELING OP 1 SEPTEMBER 2029

Het structurele decreet moet de opleiding volledig onder het hogeronderwijsstelsel brengen en de huidige hybride regeling beëindigen:

Najaar 2026	Voorbereiding traject overgang en inkanteling, samen met de betrokken instellingen, op het vlak van regelgeving, financiering, personeel, … en opstart regelgevend proces
Voorjaar 2028	Definitieve goedkeuring van decreet
1 september 2029	Inwerkingtreding: inbedding in de hogescholen van de graduaatsopleiding basisverpleegkunde.

Na de instemming met deze mededeling treden we zo snel als mogelijk in overleg met alle betrokken partners, waaronder de betrokken scholen en het personeel, teneinde af te stemmen over het inkantelingsproces en alle modaliteiten, overgangsmaatregelen e.d.m. te bespreken. We betrekken de betrokken partners zoveel mogelijk bij elke stap om de inkanteling zo rimpelloos mogelijk te laten verlopen.

7. VERDER TRAJECT

Aan de Vlaamse Regering wordt gevraagd om deze conceptnota goed te keuren.

De Minister van Onderwijs zal de nodige stappen zetten om de maatregelen uit te voeren, in gesprek te gaan met de betrokken actoren en decreet- en regelgeving op te stellen.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Werk en Justitie,

Zuhal DEMIR